

Poleg Triglava morda še Zalog

Jelovškova galerija sredi obnove

● Obnova Jelovškove galerije

Likovno-razstavna dejavnost v naši občini se je do nedavnega pretežno odvijala v Jelovškovi galeriji na Kodeljevem. Čeprav rahlo odmaknjena in skrita v parku je zelo dobro služila svojemu namenu, saj se je v njej letno zvrstilo tudi do 15 razstav. Ob vsaki otvoritvi pa so lahko obiskovalci prisluhnili tudi izbranim umetniškemu programu različnih vrst umetnosti — tako poklicnih skupin in posameznikov kakor ljubiteljev.

Zal pa je galerijo že močno načel zob časa. Že dlje časa zlasti še zadnjih nekaj let, so mnogi kulturni delavci in drugi dejavniki v občini vlagali velike napore, da bi pričeli z obnovo tega prostora in rešili Jelovškove freske v njem. Letos so ti napori končno obrodili sadove in sredi junija so — kljub različnim težavam — obnovitvena dela stekla.

Letošnji program obsega sanacijo zgradbe (popravlilo strehe, obnova fasada in drenaža stavbe), s čimer bodo zaščitene tudi freske pred nadaljnjim propadanjem. Dosedanja vrednost del — tesarskih, krovsko-kleparških in zidarskih — znaša 1.100.000 din. V letu 1981 pa je predvidena restavracija fresk, obnova stranskih prostorov in električne napeljave ter ureditev okolice.

Seveda bo namembnost Jelovškove galerije, ki sodi kot bivša kapela z znamenitimi freskami med kulturne spomenike I. kategorije, po končani obnovitveni delih drugačna od dosedanje. Še vedno bo lahko služila kot zbirališče ljubiteljev umetnosti, vendar se bodo v njej vrstile prireditve bolj komercialne značaja — tako instrumentalni, vokalni in mešani koncerti kakor večeri poezije, proze itn. Likovno — razstavna dejavnost pa kljub »izgubi« Jelovškove galerije kajpak ne bo zamrla, saj je v novem domu španski borci v Mostah predvideni tudi lep likovni salon, kjer bodo razstave in druge oblike umetniškega izražanja teklo skozi vse leto. To zaradi mraza in vlage več mesecev v Jelovškovi galeriji žal, ni bilo mogoče!

M. ŠTIMEC

Še pred leti je bilo v naši občini več kinematografov. Imeli smo jih na Vevčah, v Zalogu, Zadobrovi, Hrušici, Dolskem, Mostah, Polju in seveda na Kodeljevem, kjer obstaja še danes, vendar posodobljen in popelšan. Dvorane, ki so bile namenjene filmskim predstavam, smo pričeli uporabljati v druge namene. Zadnji kinematograf, če seveda odštejemo še obstoječi kino Triglav, je bil v Zalogu. Tega smo ukinili nekako pred dvema letoma.

Danes se v občini lahko pohvalimo le še z enim kinematografom, ki je resda lep in sodoben, toda — ali je to za naše potrebe dovolj? Je res, da raje zahajamo na ogled filmskih predstav v mesto kot v »svoje« kino na Kodeljevem. Direktor podjetja Kinematografi Ljubljane Albert Vodnik pravi, da so v kinu Triglav pričakovali boljši obisk kot ga beležijo sedaj. Videti je namreč, da si prebivalci, ki so se v ta del Ljubljane preselili iz mestnega središča, pa tudi iz okolice Ljubljane, raje ogledajo filmsko predstavo v mestnem kot pa v predmestnem kinematografu. Tudi poskusi, da bi bila prva sobotna predstava v kinu Triglav namenjena otrokom, niso bili

uspešni. Gledalcev je bilo premalo. Morda bodo s tem še poskušali, toda glede na to, da je edini otroški kino v Ljubljani Mojca v Šiški kar precej oddaljen za našega občana, so pričakovali, da bo najmlajših obiskovalcev več. Na splošno pa so sedeži v kinu Triglav najbolj zasedeni takrat, ko vrtijo filme z akcijsko vsebino in ne tako imenovanih resnejših filmov.

Zato glede na načrte podjetja Kinematografi v prihodnjih letih ne moremo pričakovati kakih velikih sprememb. Kinematografi Ljubljane so v srednjeročnem načrtu za obdobje 1981—1985 sicer predvideli popravila in posodobitev dvoran za predvajanje filmov na obrobju Ljubljane. Na

spisku je tudi nekdanji kino Zalog. O tem so že tekli pogovori s predsednikom te krajevne skupnosti, vendar mora biti prostor prej gradbeno prenovljen, šele nato bi Kinematografi namestili vanj sodobno opremo za predvajanje filmov. To pa je do leta 1985 tudi vse, kar bo na tem področju v občini novega.

Pred časom je bil sicer govor, naj bi tudi Štepanjsko naselje dobilo kinematografsko dvorano. Vendar pa pri Kinematografih o tem za zdaj ne vedo povedati kaj več. Za potujoče kinematografe (s katerimi so oni sicer ne ukvarjajo več, sta pa v Sloveniji še dva) pa skoraj ni več povpraševanja. Njih kakovost je navadno slabša, tudi dvorana je za ta namen pripravljena na hitro, projektorji so ozkotračni. K zmanjšanju zanimanja za te vrste predstav sta seveda prispevala svoje tudi televizija in šole, ki imajo tako rekoč vse že svoje kino projektorje.

D. J.

Slovo? Nasprotno — čimvečkrat na svidenje!

Naš uredniški odbor je zapustilo več tovarišic in tovarišev, za njimi so prišli drugi, nekateri prejšnji so ostali, odbor pa je nasploh manjševilen kot prej.

Vzrokov in namenov je več. Naj omenimo le večjo operativnost pri 14-dnevniku in iz nje izhajajočo zahtevo po doslednejšem uveljavljanju pravilnika o vodenju in urejanju glasila, tudi glede trajanja mandata. Marija Fedran, Helena Gasperišič, Ivan Kuhar, Nada Muminovič, Edo Svatek, Zvone Tušak in Bojan Zornik so bili člani uredniškega odbora, ki so — eni več drugi manj let prispevali k podobi in rasti Naše skupnosti. Nekateri so imeli za prenehanje sodelovanja v odboru tudi svoje tehtne razloge — od zamenjave poklicnih in družbenopolitičnih dožnosti do osebnih želja po razbremenitvi. Svet za informiranje, politično propagando in izdajanje Naše skupnosti je torej stal pred zahtevno nalogo: nadaljevati dosedanje uspešno delo odbora, naprej poglobljati in širiti poslanstvo glasila, pa oboje uskladiti z željami, da zagotovi kontinuiteto delovanja in ne izgubi stika z dosedanjimi člani odbora. Ti so se v letih sodelovanja še bolj razvili ali izoblikovali v sposobne pisce in organizatorje dopisništva, družbenopolitične delavce. Tem nalagam in želim se pridružiti tudi sedanji uredniški odbor.

Tako svet kot uredniški odbor se vsem zgoraj naštetim članom zahvaljujeta za njih dosedanje delo pri razvoju informiranja v občini. Njihov delež je spodbuda tudi naslednjim odborom pri doslednem, vztrajnem iskanju mesta in vloge Naše skupnosti v splošnem našem družbenem razvoju.

Glavni in odgovorni urednik

● ŠOLSTVO ● ŠOLSTVO ●

● PRI VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU V LJUBLJANI NAJ IMAJO

Vsi otroci enake možnosti

Do srede oktobra bodo v javni razpravi osnutku sporazumov samoupravnih interesnih skupnosti o temeljih plana za obdobje 1981-1985. V razpravi bo treba, kolikor to še nismo storili doslej, uskladiti potrebe in možnosti, skrtka načrtovati realno, da ne bomo kasneje ugotavljali, česa vsega nismo uspeli uresničiti. Med pereče probleme v naši občini sodita tudi vzgoja in izobraževanje. Kljub temu, da gradimo nove osnovne šole, teh še vedno ni dovolj, kajti dotok prebivalcev v občini je med večjimi v Sloveniji. Kaj torej lahko na tem področju pričakujemo od naslednjega srednjeročnega obdobja? Smo načrtovali realno? Bomo uspeli dohiti druge ljubljanske občine?

Zastavlja se torej vrsta vprašanj, ki jih nekateri obnavljajo tako, da bolj malo pomislijo na otroke, čeprav jih te odločitve najbolj prizadenejo. Boštjan Zgonc, predsednik izvršnega odbora skupščine SIS za vzgojo in izobraževanje naše občine, je o tem, kaj prinaša osnutek plana; povedal naslednje:

»Ugotavljamo, da naš osnutek samoupravnega sporazuma ni usklajen z denarnimi možnostmi. Načrtovali smo veliko naložb v osnovne šole, zato da bi naši otroci imeli prav take možnosti za šolanje kot v drugih ljubljanskih občinah. Predvideli smo OŠ Adolfa Jakhla ali morda Jožeta Moškriča pa OŠ Ketteja in Murna in še eno šolo v

Štepanjskem naselju, da bi prešle na celodnevni pouk. Tako bi nekako začeli dohajati druge ljubljanske občine. A to zahteva zgraditev nekaterih spremljajočih poslopij, za kar pa v občini nimamo denarja. Nastopajo namreč še dodatne težave v zvezi z novim načinom financiranja vzgojno-izobraževalnih skupnosti. Čeprav imamo denarja dejansko več kot lani, se je povečalo tudi število nalog, tako da je znesek, s katerim lahko prosto razpolagamo, še manjši.

Potemtakem bo najbrž osnutek sporazuma glede na neuskajenost potreb z denarnimi možnostmi doživel še marsikatero spremembo?

DARJA JUVAN

● V NOVEM POLJU

Nova popolna osnovna šola

Dosedanja podružnica OŠ Leopolda Mačka-Boruta v Novem Polju je s 1. septembrom prerasla v popolno osemrazredno osnovno šolo s 17 učilnicami. Zgrajena je bila s sredstvi II. samoprispevka. Gradbeno podjetje Hrastnik je zgradilo prizidek do roka z manjšimi pomanjkljivostmi, ki pa bodo odpravljene do konca tega meseca.

Na nižji stopnji obiskuje šolo 314, na višji pa 274 učencev, skupaj torej 588 učencev. Oddelkov rednega pouka je na šoli 21, poleg njih pa je tudi 6 oddelkov podaljšanega bivanja.

V prvi razred se je letos vpisalo 73 novincev, ki so razporejeni v treh oddelkih.

Pouk je na nižji stopnji dvoimenski, na višji pa enoimenski, in to samo dopoldne.

Na šoli dela 30 učiteljev, od tega šest z nedokoncno strokovno izobrazbo. Manjkata še dva učitelja, in sicer za matematiko in glasbo.

Pred šolo je iz zemlje zgra-

jen tako imenovani zvočni zid, ki bo dobil pravo podobo v dveh letih, ko bo ozelenel in ko bo komunalno podjetje Rast posadilo okrasno grmičevje in okrasna drevesa.

Šola bo tako dobila urejeno prijetno okolje, v parku pa bodo postavljene tudi klopi za vse občane. Že sedaj pa prosi vodstvo šole, da krajani okrog šole ne odmetavajo raznih odpadkov, motoriste pa, da se ne poslužujejo poti in bodočih zelenic kot dirkalnih stez!

Vsem učencem in učiteljskemu zboru želijo v novi osnovni šoli skupščina in svet KS, KK SZ/DL in druge družbenopolitične organizacije ter krajani naše KS mnogo uspehov pri šolskem delu.

Ivan Kos

● ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO

FLUOROGRAFSKA AKCIJA

Minila so štiri leta in ponovno je pred nami redna fluorografija delovnih ljudi in občanov naše občine. Letošnja akcija se ujema s 25. obletnico izvajanja te najuspešnejše množične preventivne metode odkrivanja bolezni prsnih organov v naši občini. Kljub srebrnemu jubileju pa naj ne bo odveč pojasniti način izvedbe in namen izvajanja te preventivne dejavnosti.

Fluorografska akcija se sestoji iz treh delov, ki so vsi enako pomembni za uspešno izvedbo. V prvem delu gre za organizirano radiografsko fotografiranje vseh delovnih ljudi in občanov, rojenih 1. 1951 in prej. Drugi del tvori pregled vseh tako dobljenih posnetkov, izločitev sumljivih na obolenja in dostava izbranih posnetkov pripadajočemu dispanzerju za pljučne bolezni in tuberkulozo. Tretji del je po fluorografska kontrola, ki zajema pregled, točno diagnostiko, napotke za zdravljanje in natančno analizo dobljenih podatkov.

Pri tako obsežni akciji se najbolj pokaže nujno sodelovanje občanov (disciplinirana udeležba

na določenih mestih, zagotovitev sredstev SIS za zdravstvo), družbenopolitičnih skupnosti (KS, občina), organizacij (RK, ZSMS) kliničnega centra (inštitut Golnik) in osnovne zdravstvene službe (dispanzer za pljučne bolezni in tbc).

Ker sem podpisana izvajalka vseh po fluorografskih kontrol v naši občini od 1. 1955 dalje in hkrati s sodelavkami izvajalka pneumofiziološkega zdravstvenega varstva, menim, da lahko ocenim podatke in pojasnim spremembe, ki so se pokazale pri izvajanju te vrste zdravstvenega varstva v 25 letih.

Namen fluorografije pred četrt stoletja je bil predvsem

iskanje epidemioloških žarišč — obolelih ljudi za tuberkulozo. Akcija je zajela vse polnoletne občane, ekipe so nosile tudi z nosili nepokretne na mesto fluorografiranja! Izkušnje so pokazale, da odkriva fluorografija poleg tuberkuloze, raka na pljučih in drugih pljučnih obolenj tudi nepoznane prirojene in pridobljene srčne napake.

Z razvojem osnovne zdravstvene službe, predvsem pneumofiziologije, medicine dela in zdravstvenega varstva otrok in mladine, z uvedbo rentgenskih pregledov pred zaposlitvijo, z rednim sistemskim pregledovanjem aktivnega prebivalstva različnih skupin (po zakonu!), z rednim zdravljanjem obolelih za tuberkulozo in s kontrolo zdravljenih pa nam je uspelo zajeziti oziroma zmanjšati obolevnost za pljučno tuberkulozo. Novo odkrite srčne bolnike smo

Dr. ZLATA PIRNAT